

de vrijheid,
overwinning
van de geest

vertaald uit het Frans.

Oorspronkelijke titel:

LA LIBERTE, VICTOIRE DE L'ESPRIT

© 2008, éditions prosveta s.a., france, ISBN 978-2-85566-228-2

1e druk: DE VRIJHEID, OVERWINNING VAN DE GEEST
drukkerij Wilco - Amersfoort

© 2015 Stichting Prosveta Nederland is voorbehouden voor alle landen. Niets aan deze publicatie mag, privé of anderszins, op elektronische, mechanische, gefotokopieerde, audiovisuele of andere wijze worden gereproduceerd, vertaald, bewerkt, in archief-systemen opgeslagen of doorgezonden, zonder voorafgaande toestemming van auteurs en uitgevers.

ISBN 978-90-76916-39-2

Omraam Mikhaël Aïvanhov

de vrijheid, overwinning van de geest

Izvor reeks - 211

P R O S V E T A

INHOUD

Hst.		pag.
I	De psychische structuur van de mens. Plaats en activiteit van de geest	7
II	Het verband tussen de geest en het lichaam.	27
III	Noodlot en vrijheid	39
IV	De bevrijdende dood	59
V	De mens is slechts vrij door de vrijheid van God	67
VI	De ware vrijheid ontstaat door wijding . .	85
VII	Je beperken om je te bevrijden	99
VIII	Anarchie en vrijheid	109
IX	Over het begrip hiërarchie	125
X	De innerlijke synarchie	141
	Verwijzing naar de Bijbel	155

De lezer zal bepaalde aspecten van de teksten van Omraam Mikhaël Aïvanhov in dit boek beter begrijpen, als hij zich realiseert dat het gaat om een louter mondeling onderricht.

I

DE PSYCHISCHE STRUCTUUR
VAN DE MENS
Plaats en activiteit van de geest

Mijn hele leven heb ik slechts gezocht naar één ding: hoe ik van nut kan zijn voor de mensen. Dat is mijn enige zorg, mijn enige bekommernis. Ik ken de omstandigheden waarin zij leven, ik ben immers niet zo blind dat ik niet alle moeilijkheden heb gezien, die ze tegenkomen. Maar om zich niet volledig te laten verpletteren en kapotmaken, moet men de geschikte methodes kennen, die kunnen helpen iedere dag het innerlijk leven te versterken.

Het overzicht dat ik jullie vandaag voorstel, is een samenvatting van alle methodes die ons Onderricht biedt en ik denk niet dat je ooit iets vergelijkbaars hebt gezien. Op dit moment zie je slechts losstaande woorden zonder onderling verband, maar eenmaal uitgelegd, met elkaar in verband gebracht en teruggeplaatst in dit geheel, zullen al hun betekenissen en overeenkomsten helder worden.

Dit overzicht, dat je schematisch kunt noemen omdat het een totaalbeeld geeft van de structuur

10 *De vrijheid, overwinning van de geest*

van de mens en de activiteiten die overeenkomen met zijn verschillende vermogens, bestaat uit vijf verticale kolommen.

De eerste kolom geeft de principes aan waaruit de mens is opgebouwd: het fysieke lichaam, de wil, het hart, het verstand, de ziel en de geest.

In de tweede kolom zie je ideaal staan, want elk principe streeft naar een ideaal dat uiteraard voor ieder principe verschillend is.

Opdat elk principe zijn ideaal zou kunnen bereiken, moet het versterkt, onderhouden en gevoed worden. Daarom staat er boven de derde kolom voedsel.

De vierde kolom is gewijd aan betaling, dat wil zeggen aan de prijs die je moet betalen om dat voedsel te verwerven en de laatste kolom tenslotte wordt activiteit genoemd, dat wil zeggen het werk dat je moet verrichten om die betaling te ontvangen.

Je ziet dus dat al deze begrippen op een volstrekt heldere en logische manier met elkaar verbonden zijn.

Om dit gemakkelijker te begrijpen, zullen wij beginnen met het fysieke lichaam, want iedereen weet wat dat is en heeft ermee te maken, het is zichtbaar, tastbaar, het is een realiteit waar je niet aan hoeft te twijfelen. Het ideaal van het fysieke lichaam is gezondheid. Voor het lichaam is er niets kostbaarders en wezenlijkers dan in goede gezond-

PRINCIPE	IDEAAL	VOEDSEL	BETAALMIDDEL	ACTIVITEIT
GEEST GODD. BEWUSTZIJN	TIJD EEUWIGHEID ONSTERFELIJKHEID	VRIJHEID	WAARHEID	IDENTIFICATIE EENHEID SCHEPPING
ZIEL BOVENBEWUSTZIJN	RUIMTE ONMETELIJKHEID ONEINDIGHEID	ONPERSOONLIJKHEID ALTRUISME	VERSMELTING VERRUIMING EXTASE	CONTEMPLATIE AANBIJDING GEBED
VERSTAND ZELFBEWUSTZIJN	KENNIS WETEN LICHT	GEDACHTE	WIJSHEID	MEDITATIE STUDIE VERDIEPING
HART BEWUSTZIJN	VREUGDE GELUK WARMTE	GEVOEL	LIEFDE	MUZIEK ZANG / POËZIE HARMONIE
WIL ONDERBEWUSTZIJN	BEHEERSING MACHT BEWEGING	KRACHT	GEBAAAR ADEM	ADEMHALING OFENING / DANS PANEURITMIE
FYSIEK LICHAAM ONBEWUSTHEID	STERKTE GEZONDHEID LEVEN	VOEDING	GELD	ACTIVITEIT DYNAMIEK ARBEID

Schematisch overzicht, gegeven door Meester Omraam Mikhaël Aïvanhov, dat aangeeft hoe, naar het beeld van het fysieke leven, het spirituele leven onderhouden wordt in de verschillende subtiele principes waaruit de mens is

12 *De vrijheid, overwinning van de geest*

heid te verkeren, sterk en vol kracht. Om die vitaliteit te bezitten moet het natuurlijk met allerlei vaste, vloeibare en gasvormige voedingsstoffen worden gevoed. Krijgt het dit voedsel niet dan sterft het.¹

Om in leven te blijven moet je eten, zelfs kinderen weten dat. Maar om aan die voeding te komen is geld nodig en daarvoor moet je werken. Je kent het verhaal wel... Men stelde de vraag aan een steenhouwer: 'Zeg, Antonio, waarom hak je stenen? – Om geld te verdienen. – En waarom heb je geld nodig? – Om macaroni te kunnen kopen. – Macaroni? Waarom? – Om te eten. – En waarom moet je eten? – Om sterk te worden. – En waarom moet je sterk zijn? – Om stenen te hakken...' Inderdaad, dit is een vicieuze cirkel! Daar ben je het mee eens, nietwaar? Om te eten moet je geld hebben en daarvoor moet je werken, zo simpel is het.

Maar wacht, heb je er ooit aan gedacht dat wat jou zo vanzelfsprekend lijkt op het fysieke vlak, ook opgaat voor andere vlakken? De wil, het hart, het verstand, de ziel en de geest streven ook allemaal een doel na en om dat doel te bereiken heeft ieder van hen het nodig om gevoed te worden; om over dat voedsel te beschikken moet je geld hebben en dat verdien je enkel door een bepaald werk te doen. Zou je alle elementen uit dit overzicht

De psychische structuur van de mens... 13

goed en wel bezitten, dan zou je de sleutel hebben tot het psychische leven van de mens.

Uiteraard is het fysieke lichaam de ondersteuning van alle andere, meer subtiele, principes. De ziel en de geest bevinden zich bijvoorbeeld niet echt in het fysieke lichaam, maar manifesteren zich via het lichaam, via het brein, de zonnevlecht, de ogen... Wanneer je iemand aankijkt met grote liefde, grote zuiverheid, een groot licht, wie manifesteert zich dan via je ogen? De ogen behoren toe aan het fysieke lichaam, maar degene die zich manifesteert, die gebruik maakt van dit expressiemiddel, wie is dat? Misschien is het de ziel, misschien is het de geest, misschien is het wel God zelf... En wanneer je iemand een vreselijke blik of woorden toewerpt die hem ziek maken, dan zijn het vijandige krachten die van jou gebruik maken en die persoon hebben geveld. Ons fysieke lichaam is dus vaak slechts het medium en het instrument van de heilzame of noodlottige krachten die binnen of buiten hem aanwezig zijn.

Wat is nu het ideaal van de wil? Macht en beweging, dat is wat de wil vraagt. 'Maar, zul je zeggen, hij kan ook wijsheid, intelligentie en schoonheid vragen...' Nee, dat is niet zijn terrein, het zijn andere principes die hierom vragen. De wil kan in beweging gebracht worden om intelligentie te verwerven of om een kunstwerk te scheppen, maar

14 *De vrijheid, overwinning van de geest*

wat hij voor zichzelf wenst, het enige wat hem lokt, is macht en beweging. Hij wil niet inactief blijven, maar bezig zijn, aanraken, bewegen, dingen verplaatsen.²

Maar zoals het fysieke lichaam kan ook de wil zijn ideaal niet realiseren zonder voeding. En zijn voedsel is de kracht. Gevoed door kracht wordt de wil energiek; zonder dit voedsel kwijnt hij weg. En het element dat voor hem overeenkomt met geld en hem in staat stelt die kracht te verwerven, is het gebaar. Inderdaad, ruk je altijd los uit de onbeweeglijkheid en de inertie om energie te activeren, te stimuleren, te ontketenen. Juist door zich te gewennen aan handelen, aan zich bewegen, ‘koopt’ de wil kracht en wordt hij sterk. De eerste van alle bewegingen is de adem. Op het moment dat een kind geboren wordt, ademt het en vanaf dat ogenblik worden alle andere processen in gang gezet...

Om geld te verdienen waarmee je voedsel kunt kopen voor de wil, maak er een gewoonte van om bepaalde oefeningen te doen, zoals die door ons Onderricht worden aanbevolen: ademhalings-oefeningen, gymnastiek³, paneuritmie.* Al deze oefeningen zijn ontworpen om de wil te versterken. Natuurlijk kun je hier veel andere activiteiten uit het gewone leven aan toevoegen, die ik hier niet hoef op te noemen; je kent ze, er zijn er heel veel, maar hier spreek ik enkel over oefeningen die

De psychische structuur van de mens... 15

meer in het bijzonder betrekking hebben op het spirituele leven.

Je zult zeggen dat je dacht dat deze oefeningen niet zozeer de wil konden ontwikkelen, dat zij enkel dienden om vitaliteit te geven aan het fysieke lichaam of zelfs om het hart te verblijden... Dat is ook waar, want alles is met elkaar verbonden. Voor nu echter, om goed begrepen te worden, onderscheid ik de verschillende niveaus met dat wat er telkens bij hoort, maar in feite kun je deze principes niet van elkaar scheiden. Wanneer je ademhalings- of gymnastieoefeningen doet, profiteert het lichaam daar ook van, de gezondheid wordt beter, de levenskracht neemt toe, je voelt je beter in vorm, blijer, met helderder ideeën, dat spreekt vanzelf. Niets staat op zichzelf, alles is onderling verbonden.

Kijken we nu naar het hart. De mens bezit het vermogen om te voelen en ontroerd te worden en dat noemt men het hart. Het gaat hier helemaal niet om het fysieke hart, dat door de anatomie en fysiologie wordt bestudeerd en het belangrijkste orgaan is voor de circulatie van het bloed, een soort hydraulische pomp. Wij spreken hier over het echte orgaan – van de gewaarwording en de emotie – dat zich in de zonnevlucht bevindt. Ik heb hier al vaak over gesproken en zal nog de gelegenheid hebben om op dit onderwerp terug te komen.⁴

Wat is nu het ideaal van het hart? Is het op zoek

16 *De vrijheid, overwinning van de geest*

naar informatie, naar kennis, naar macht? Nee, het heeft behoefte aan geluk, vreugde, warmte, want juist door de warmte leeft het op. Door kou gaat het dood. Overal waar het komt, zoekt het naar warmte bij de schepselen. Het voedsel van het hart is het gevoel, allerlei soorten gevoelens, goede gevoelens en helaas ook slechte. Maar aangezien we het hier beperkt moeten houden, spreken wij slechts over de goede gevoelens die het hart van de zonen en dochters van God voeden.

Het geld dat dient om het geluk en de vreugde te betalen, is de liefde.⁵ Wanneer je liefhebt, opent je hart zich onmiddellijk en wordt het gevoed. Hoe vaak heb ik je dit niet gezegd! Je kunt niet gelukkig zijn met rijkdommen noch met macht, zelfs niet met schoonheid, maar enkel met liefde. Het is de liefde die gelukkig maakt. Je kunt om het even wat aan het hart geven, het zal onvoldaan blijven, het zal je zeggen: 'Geef mij liefde!', want met liefde zal het alles gaan kopen wat het nodig heeft. Wanneer je van iemand houdt, is die liefde het geld waarmee je allerlei gewaarwordingen, emoties en gevoelens kunt 'kopen'. Duizenden gewaarwordingen worden dagelijks uit je liefde geboren. Zodra je geen liefde meer hebt, heb je geen geld meer: weg zijn de emoties, de gewaarwordingen, je voelt niets meer! Je kunt je vrouw dan wel kussen, maar als je niet meer van haar houdt, voel je noch vreugde noch geluk. Maar als je van haar

De psychische structuur van de mens... 17

houdt, o la la! Zelfs zonder haar te kussen, voel je dat er duizenden gevoelens en gewaarwordingen door je heen gaan die je niet kunt analyseren... eenvoudig omdat er sprake is van liefde.

Het verstand heeft als ideaal de kennis⁶ en om dat ideaal te bereiken heeft het voedsel nodig. Dat voedsel is de gedachte. Als ik zeg: 'gedachte', kun je daaronder ook, net als voor het hart, slechte gedachten verstaan, want er zijn allerlei soorten gedachten, maar ook hier zullen wij slechts spreken over de beste en meest lichtende gedachten. Het is de gedachte die het verstand voedt; als je niet denkt, zul je ook niets kennen. Sommigen zeggen: 'Waarom zou je je hoofd daarover breken? Je moet niet te veel denken, dat is gevaarlijk, je wordt gek.' Ja, je wordt inderdaad gek als je verkeerd denkt! Maar de goede en heldere gedachte is het beste voedsel voor het verstand. Als je je verstand niet voedt, verduistert en verzwakt het: je hebt het van honger laten omkomen.

Maar om de beste gedachten te kunnen kopen, heb je geld nodig en dat geld is de wijsheid. Alleen de wijsheid kan je in staat stellen de beste gedachten te kopen, waardoor je verstand het licht zal verkrijgen waar het naar op zoek is. Wijsheid is geld... of liever nog goud, het goud dat van de zon komt. Ja, de wijsheid, het spirituele goud, komt van de zon. Met dit goud kun je alles kopen in de

18 *De vrijheid, overwinning van de geest*

hemelse winkels, net zoals je dat met het materiële goud kunt in de aardse winkels. Wanneer je voor de entiteiten hierboven verschijnt om te vragen wat je wenst, kijken ze of je goud hebt en als dat zo is, vullen zij je voorraadzakken; anders geven ze je niets.

Om dit goud te verdienen moet je werken: lezen, studeren, nadenken, mediteren; en als het niet in deze laatste kolom staat dat je, om dit goud te verwerven, de zonsopgang moet gaan contempleren, welnu, dan kun je dit erbij voegen: ga in de lente en de zomer naar de zonsopgang kijken om haar goud op te vangen...

En het ideaal van de ziel?⁷ Je zult misschien verbaasd zijn, maar de ziel vraagt noch kennis noch licht noch geluk. Haar ideaal is de ruimte, de onmetelijkheid, zij heeft slechts één ding nodig: zich verruimen, uitbreiden, uitstrekken tot zij het oneindige kan omhelzen. Haar ideaal is het oneindige. Als je haar beperkt, voelt ze zich ongelukkig. De menselijke ziel is een deel van de universele Ziel en zij voelt zich in ons zo beperkt, zo verstikt, dat het haar enige wens is om zich te kunnen uitstrekken in de ruimte. Men denkt over het algemeen dat de ziel zich helemaal in de mens bevindt; in feite is dat niet zo; slechts een klein deeltje bevindt zich in de mens, de rest bevindt zich buiten hem en leidt een onafhankelijk bestaan in de kos-

De psychische structuur van de mens... 19

mische oceaan. Maar daar de universele Ziel plannen met ons heeft en ons wenst te bezielen, te verlevendigen en mooier te maken, probeert zij in ons door te dringen om ons steeds meer te doordrenken. Onze ziel houdt dus niet op bij onszelf, zij heeft een veel weidser karakter, dat onophoudelijk naar de onmetelijkheid, naar de oneindige ruimte reikt.

Maar om dit ideaal te bereiken heeft de ziel het ook nodig om versterkt te worden en voor haar bestaat er passend voedsel: alle kwaliteiten van het hogere bewustzijn, de onpersoonlijkheid, de zelfverloochening, de opoffering: alles wat de mens aanzet om zijn beperkingen te overstijgen, om zijn egocentrisme te overwinnen. Alle persoonlijke en egoïstische houdingen brengen beperkingen en scheidingen teweeg. Zodra je zegt: 'Dat ben ik!', breng je al een scheiding aan, terwijl onbaatzuchtige houdingen alle hinderpalen uit de weg ruimen en doen verdwijnen.

Om de ziel haar voedsel te verschaffen, heb je ook geld nodig en dit geld, dat wil zeggen het enige middel dat de ziel in staat stelt om zich tot in het oneindige uit te strekken, is de verruiming, de versmelting, de extase. En de activiteit die het mogelijk maakt om deze sublieme staat te bereiken, is het gebed, de adoratie, de contemplatie. Het gebed is een zoektocht naar de goddelijke pracht en wanneer het de mens lukt om daarmee in con-

20 *De vrijheid, overwinning van de geest*

tact te komen, ervaart hij zo'n verruiming dat hij zich als het ware losgerukt voelt van zijn lichaam. Dat is wat extase is. Allen die dit hebben ervaren, hebben het gezegd: zij waren niet langer op aarde in hun beperkte fysieke lichaam, maar voelden zich ondergedompeld in en versmolten met de universele Ziel, ja, volledig met haar samengesmolten.

De ziel is het vrouwelijk principe bij uitstek, maar dan prachtig en goddelijk uitgedrukt. De geest is de goddelijke expressie van het mannelijk principe. Het verstand en het hart stellen op hun beurt ook de mannelijke en vrouwelijke principes voor, maar op een lager niveau. Deze afwisseling van de twee principes herhaalt zich op alle gebieden van het universum, maar onder verschillende aspecten, positief en negatief, uitzendend en ontvangend... overal zul je slechts het mannelijke en vrouwelijke principe vinden.

Wat vraagt de geest? Hij zoekt noch de ruimte noch de kennis noch het geluk noch de macht noch de gezondheid. Nee, niets van dat alles, want hij is nooit ziek, zwak, ongelukkig, somber of verkild. De geest vraagt slechts één ding: de eeuwigheid.⁸ Aangezien hij in wezen onsterfelijk is, weigert hij zich te laten beperken door de tijd, hij wil de eeuwigheid. Net zoals de ziel de ruimte als haar domein heeft, zo heeft de geest de tijd als domein.

De psychische structuur van de mens... 21

Daarom kan ik tegen de natuurkundigen en filosofen zeggen dat zij nooit de aard van ruimte en tijd zullen begrijpen, als zij het wezen van de ziel en de geest niet doorgronden. Omdat ruimte en tijd begrippen zijn van een vierde dimensie die de ziel en de geest raakt. De wetenschappers zullen nooit tot de geheimen van ruimte en tijd kunnen doordringen zolang zij niet, via hun ziel en hun geest, bewust hebben gewerkt aan deze begrippen van oneindigheid en eeuwigheid.

Om de eeuwigheid te verwerven, of juist gezegd, om haar te doen afdalen in het bewustzijn van de mens – want hij is zelf van nature eeuwig – heeft de geest voedsel nodig. Ben je verbaasd dat de geest voedsel nodig heeft? Ik heb je ooit eens gezegd dat God Zelf zich voedt... En het voedsel van de geest, dat is de vrijheid! De ziel heeft veruiming nodig, maar de geest heeft het nodig om alle banden door te snijden die hem vastgeketend houden in de tijd.

Maar vrijheid wordt gekocht en om haar te verwerven, moet de geest rijk zijn en geld bezitten en dit geld is de waarheid. Het is niet de wijsheid noch de liefde die de geest kunnen bevrijden, maar enkel de waarheid. Iedere waarheid die je over een of ander onderwerp kunt verwerven, geeft je de mogelijkheid jezelf te bevrijden van bepaalde belemmeringen. Jezus zei: ‘U zult de waarheid kennen en de waarheid zal u bevrijden.’**